

end Skolefondet for Ringkjøbing Amt snart vilde behøve et større Tilskud til deres faste aarlige Indtægter end det Maximum, der uden speciel Lov aarlig kan paalægges Skole-raadsfredsene, har ogsaa stadfæstet sig, idet Virksomhedsplanerne for Hjørring og Thisted Amters Skolefond for 1869—70 med en paaregnet Eigning af 24 p. pr. Tde. Hørforn udvise Underballance, og ligesom det saame fremdeles er Tilfældet med Virksomhedsplanen for Ringkjøbing Amts Skolefond, saaledes er der 6 andre Skolefond, hvis Virksomhedsplaner for dette Aar ere baserede paa den titnævnte højeste Eigning, hvad for flere af disse Vedkommende alt i tidligere Aar har været Tilfældet.

I det Spørgsmaalet om, hvorvidt og hvorledes der bør søges tilvejebragt Ballance mellem Skolefondenes aarlige Indtægter og Udgifter, saaledes frembyder sig med forøget Styrke, maa Ministeriet for det første formentlig, at der ikke vil kunne blive Spørgsmaal om en Indskrænkning af Fondenes Udgifter. Den aldeles overvejende Deel af disse medgaaer nemlig til Alderstillsæg til Skolelærerne og Pensioner til dem og deres Efterladte, af hvilke Udgifter Alderstillsæggene og Catepensionerne ere aldeles lovbestemte, medens Udredelsen af Pensionerne til Lærerne, der ogsaa i Henseende til Størrelsen ere lovbestemte, er Betingelsen for, at Skolevæsenet til enhver Tid kan være forsynet med duelige og kraftige Lærere. Og de øvrige Udgifter, som Skolefondene afholde, ere deels forholdsvis mindre betydelige, deels medgaae de til Foranstaltninger, der have en væsentlig Betydning for det paagjældende Districts Skolevæsen i Almindelighed, eller ere dog af en saadan Besskaffenhed, at det meget maatte beklages, om der ikke fandtes Midler til deres Bestridelse, hvorhos det ingeninde er bemærket, at et Skolefonds Bestyrelse i saa Henseende har vist utilbørlig Rundhaandethed. Ministeriet maa dernæst finde, at Skolefondene ikke bør tvinges til at stille sig ved deres Activer; thi foruden at disse for de fleste Skolefonds Vedkommende ere saa små, at de, naar det blev nødvendigt at ty til dem, vilde være forbrugte inden få Aar, saa kan Man heller ikke finde det rigtigt at berøve Fondene en

saadan Nødhjælp til Brug i extraordinære Tilfælde, ligesom ogsaa Activernes Oprindelse tilbeels taler imod at tilstøde, at de fortæres.

Det forekommer derfor Ministeriet, at der kun kan være Spørgsmaal om at aabne Skolefondene Udgang til at forøge deres Indtægter, og da Man ikke skjønner, at der i saa Henseende frembyder sig nogen anden Udvej end en forhøiet Eigning paa Skole-raadsfredsene, gaaer Lovudkastet ud paa at søge den fornødne Myndighed hertil tillagt Skole-raadene. Man har imidlertid fundet, at Skole-raadene ligesaalidt i Fremtiden som hidtil bør have en ubegrænset Myndighed til at udskrive Bidrag til Fondene; og det tør formentlig antages, at den foreslaaede Forhøielse af den ordinære Eignings hidtilværende Maximum ialtfald for en længere Aarrække vil sætte Fondene istand til at forskaffe sig de nødvendige Midler til deres Udgifters Bestridelse.

Naar Ministeriet ved Lovudkastets Affattelse er gaaet ud fra, at den Hjælp, Statskassen nu ifølge Lov af 8de Marts 1856 §. 7. d. yder Skolefondene, naar Eigningen til dem i noget Aar overstiger 12 p. pr. Tde. Hørforn, ogsaa bør komme dem til gode i Tilfælde af, at den foreslaaede Bemyndigelse til at forhøie Eigningen bliver benyttet, har Man troet derved at være i god Overensstemmelse med de Hensyn, som have motiveret hin migtelbende Lovbestemmelse. Men Man har tillige fundet, at dette dog kun bør gjælde, forsaavidt Eigningen behøves til Dækning af de Skolefondene paahvillende Udgifter, der ere aldeles lovbestemte, og som Skole-raadet ikke kan vægre sig ved at udrede, nemlig Pensioner og Alderstillsæg, men ikke til saadanne Udgifter, som det er overladt til Raadet selv at tage Bestemmelse om, og i Overensstemmelse hermed er Udcastets § 1 affattet.

Da Ministeriet, som ovenfor bemærket, maa holde for, at Skolefondenes Activer bør bevares, og det synes i Consequents hermed, at de et Skolefond tilhørende Capitaler, som det har været nødvendigt at forbruge til Dækning af dets Udgifter, restitueres, har Man i Udcastets § 2 optaget en Bestemmelse, hvorved saadan Restitution gjøres mulig med tilsvarende Bidrag fra Statskassen.